

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

A decorative graphic consisting of four triangles: a solid black triangle pointing up at the top center, a solid grey triangle pointing down at the top right, a solid grey triangle pointing up at the bottom left, and a solid grey triangle pointing up at the bottom right.

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

DELYRO PASIREIŠKIMAS VYRESNIO AMŽIAUS PACIENTAMS DĖL ARTIMOJO ŠLAUNIKAULIO GALO LŪŽIO OPERACIJOS

Darbo autorės. Ema ABELKYTĖ (V kursas), Augustė LAPINSKAITĖ (V kursas).

Darbo vadovai. Doc. dr. Darius ČINČIKAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Anesteziologijos ir reanimatologijos klinika; dokt. Povilas MASIONIS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Reumatologijos, ortopedijos – traumatologijos ir rekonstrukcinės chirurgijos klinika.

Darbo tikslas. Apžvelgti pooperacinio delyro paplitimą bei rizikos faktorius tarp vyresnio amžiaus pacientų, patyrusių artimojo šlaunikaulio galo lūžius.

Darbo metodika. Į retrospektyvinį tyrimą įtraukti 148 pacientai, kurie buvo operuoti 2022 m. gruodžio – 2023 m. kovo mėnesiais Respublikinėje Vilniaus Universitetinėje ligoninėje dėl artimojo šlaunikaulio galo lūžio. Remiantis ligonių būklės vertinimo įrašais, gydytojų diagnozėmis bei taikytu antipsichotinių vaistų gydymu, identifikuoti pacientai su pooperaciniu delyru. Surinkti tiriamųjų demografiniai duomenys, duomenys iš anestezijos protokolų bei laboratorinių tyrimų rodikliai. Statistinė duomenų analizė atlikta Microsoft Excel ir R commander programomis. Rezultatų reikšmingumas vertintas atsižvelgiant, ar $p < 0.05$.

Rezultatai. Operacinis gydymas taikytas 99 (66.9%) moterims, 49 (33.1%) vyrams. Amžiaus mediana 82 (47;97) metai. Po operacijos delyras pasireiškė 10 (6.8%) pacientų, iš jų 6 (60.0%) moterims, 4 (40.0%) vyrams. Tiriamųjų su delyru amžiaus mediana 85.5 (63;93) metai, be delyro 81.5 (47;97) metai. Chirurginė intervencija taikyta praėjus daugiau nei 48 valandoms nuo atvykimo į ligoninę 7 (70.0%) pacientams su delyru ir 56 (40.6%) pacientams be delyro. Pacientų grupėje su delyru 9 (90.0%) priskirti III ASA klasei, 1 (10.0%) IV ASA klasei; delyras nepasireiškė 17 (12.3%) II ASA klasės, 113 (81.9%) III ASA klasės, 8 (5.8%) IV ASA klasės pacientams. Visiems tiriamiesiems su delyru atlikta spinalinė anestezija, pacientams be pooperacinio delyro – 123 (89.1%) atlikta spinalinė anestezija, 12 (8.7%) bendroji, 3 (2.2%) taikyta spinalinė, kuri vėliau pervesta į bendrąją. Periferinė blokada atlikta 2 (20.0%) delyro grupės pacientams ir 24 (17.4%) tiriamiesiems, kuriems pooperacinis delyras nepasireiškė. Spinalinės anestezijos metu sedacija taikyta 7 (70.0%) delyro grupės pacientams, 3 (30.0%) operacijos metu skirti benzodiazepinai; ne delyro grupėje seduoti 105 (76.1%), benzodiazepinai naudoti 72 (52.2%). Vazopresoriai paskirti 2 (20.0%) tiriamiesiems su delyru ir 18 (13%) be šio sąmonės sutrikimo, kraujo transfuzijos taikytos atitinkamai 4 (40.0%) ir 37 (26.8%) pacientams tarp stebėtų grupių. Pacientų su pooperaciniu delyru sistolinio AKS mediana 127.5 (115;170) mmHg, diastolinio AKS – 80 (70;90) mmHg, ŠSD – 78 (55;112) k/min; pacientų be delyro sistolinio AKS mediana 130.0 (90;180) mmHg,

diastolinio AKS – 80 (50;100) mmHg, ŠSD – 75 (50;112) k/min. Tiriamiesiems, kuriems pasireiškė delyras, skysčių balanso vidurkis 1109.00±391.93 ml, kuriems delyras nepasireiškė – 1273.1±550.2 ml. Abiejų grupių pacientams fiksuota kraujo netekimo mediana nesiskyrė. Tiriamiesiems su delyrų vidutinis bendras baltymas 62.59±6.70 g/l, be delyro – 64,39±6.11 g/l. Pacientų grupėje, kuriems išsivystė delyras, tirta prieš operaciją hemoglobino vidurkis 116.10±18.42 g/l, po operacijos – 109.10±18.18 g/l; pacientų, kuriems neišsivystė delyras, atitinkamai 122.13±19.23 g/l, 108.87±16.99 g/l. Tiriamiesiems su delyru kalio vidurkis 4.19±0.43 mmol/l, natrio mediana – 140 (137;145) mmol/l, pacientams be delyro kalio vidurkis 4.13±0.55 mmol/l, natrio mediana – 139 (123;151) mmol/l. Kreatinino mediana tarp pacientų su delyru 100.25 (50.23;124.1) μmol/l, be delyro – 75.00 (23.1;256.9) μmol/l. ProBNP prieš chirurginę intervenciją buvo tirtas visiems pacientams su pooperaciniu delyru bei 130 iš 138 pacientų be pasireiškusio delyro, atitinkamai nustatytos medianos 1012.9 (468.8;16668.6) pmol/l bei 512.4 (10.2;16194.7) (p=0.03505).

Išvados. Nors tarp pacientų su delyru buvo stebėtas vyresnis amžius, dažnesnis ŠSD, mažesnis bendras baltymas bei hemoglobinas prieš operaciją, aukštesnis kreatininas lyginant su pacientais be delyro, tačiau statistiškai reikšmingai rezultatai tarp tirtų grupių nepasiskyrė. ProBNP statistiškai reikšmingai didesnis delyro grupės pacientams (p=0.03505). Rezultatams įtakos galėjo turėti maža pacientų su pooperaciniu delyru imtis bei nepakankama patologijos diagnostika skyriuose.

Raktažodžiai. Pooperacinis delyras; šlaunikaulio lūžis; vyresnis amžius.